

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

č. 1/2024

**o vytváraní zdravého životného prostredia a o ochrane verejného poriadku
na území obce Beharovce**

OBEC BEHAROVCE

Obec Beharovce na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 6 ods. 1 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a s použitím § 4 ods. 3 písm. g), h), n) cit. zákona sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

***Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2024 o vytváraní zdravého životného
prostredia a o ochrane verejného poriadku na území obce Beharovce***

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel a predmet

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) vymedzuje pojmy, upravuje práva, povinnosti a ďalšie podrobnosti vo veciach vytvárania a ochrany zdravého životného prostredia a ochrany verejného poriadku a určuje pôsobnosť obce Beharovce ako orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny.

§ 2

Základné pojmy

1. Každý má právo žiť vo všestranne priaznivom a najmä zdravom a esteticky kvalitnom životnom prostredí, zodpovedajúcim čo najúplnejšie potrebám a požiadavkám rozvoja občanov, podieľať sa na starostlivosti o neho, byť informovaný o stave životného prostredia, jeho príčinách a dôsledkoch a upozorňovať na prípady ohrozovania a poškodzovania životného prostredia.
2. Verejným priestranstvom na účely tohto nariadenia sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce. Verejným priestranstvom na účely tohto zákona nie sú pozemky, ktoré obec prenajala podľa osobitného zákona¹.
3. Verejná zeleň je na účely tohto nariadenia zeleň prístupná všetkým občanom bez obmedzenia.
4. Čistením na účely tohto nariadenia sa rozumie povinnosť kropiť a zametať, odstraňovať blato, sneh, námrazu, odpadky a inú nečistotu. Čistenie sa musí vykonávať po celej šírke a dĺžke verejného priestranstva (napr. chodníka, cesty a pod.).

DRUHÁ ČASŤ

PÔSOBNOSŤ OBCE

§ 3

Práva a povinnosti obce na úseku životného prostredia a verejného poriadku

1. V súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec:
 - a. zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
 - b. zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
 - c. utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej

starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

2. Obec zabezpečuje verejný poriadok v obci. Verejný poriadok sa zabezpečuje pôsobením komisie verejného poriadku.

3. Obec ako správca verejného priestranstva zodpovedá za čistenie a údržbu verejného priestranstva a je povinná najmä:

- a. kontrolovať plnenie si povinností vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností,
- b. sústavne dozeráť na dodržiavanie čistoty a poriadku na verejnom priestranstve,
- c. zabezpečovať pravidelné čistenie verejného priestranstva, kde je súčasne vlastníkom (užívateľom) nehnuteľnosti,
- d. zabezpečovať zjazdnosť vozoviek a schodnosť chodníkov, v zimnom období tiež odstraňovanie snehu a námrazy z povrchov cestných komunikácií a chodníkov, ktorých je vlastníkom,
- e. zaobstaráť a rozmiestňovať dostatočný počet nádob na odpady, zabezpečovať ich vývoz a starať sa o ich údržbu,
- f. oznamovať znečisťovateľov, ako aj tých, ktorí si neplnia svoje povinnosti najmä podľa § 4, 5 a 6 tohto nariadenia pri udržiavaní čistoty a to bezodkladne Obecnému úradu v Beharovciach, ktorý znečisťovateľov vyvesuje na úradnej tabuli.

4. Obec ako správca verejného osvetlenia zodpovedá za riadny technicko-prevádzkový stav zariadení verejného osvetlenia umiestneného na verejných priestranstvách. Obec môže povinnosť a zodpovednosť za udržiavanie technicko-prevádzkového stavu verejného osvetlenia previesť na základe zmluvného vzťahu aj na inú právnickú osobu alebo fyzickú osobu.

5. Vlastník, správca a prevádzkovateľ prípadne iná právnická osoba alebo fyzická osoba je povinný udržiavať všetky zariadenia verejného osvetlenia v dobrom technicko-prevádzkovom stave, vyhovujúcom príslušným záväzným normám.²

TRETIA ČASŤ

práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb

§ 4

Všeobecné ustanovenia

1. V záujme zdravia, bezpečnosti občanov a pre zabezpečenie zdravého životného prostredia sa v obci zakazuje znečisťovať verejné priestranstvá.
2. V katastrálnom území obce je stanovený nočný klúd od 22.00 hod. do 6.00 hod.
3. Na území obce sa zakazuje jazdiť vozidlami, ktoré sú znečistené nad prípustnú mieru a ďalej vozidlám, ktoré majú nadmernú hlučnosť a nadmerne znečisťujú životné prostredie.
4. Zakazuje sa nechávať zvieratá voľne pobeť alebo znečisťovať komunikácie, chodníky a iné verejné priestranstvá.
5. Za čistotu a čistenie verejného priestranstva zodpovedá vlastník (užívateľ) nehnuteľnosti. Ak takýmto je súčasne správca verejného priestranstva, tak za čistotu a čistenie verejného priestranstva zodpovedá správca verejného priestranstva.

6. Za čistenie chodníkov zodpovedá vlastník (užívateľ) príľahlej nehnuteľnosti. Ak takýmto je súčasne správca verejného priestranstva, tak za čistotu a čistenie verejného priestranstva zodpovedá správca verejného priestranstva.
7. Komunálny odpad z chodníkov sa ukladá do nádob na odpad. Zakazuje sa odpad ponechávať na chodníkoch, alebo ho dávať na okraj vozovky.
8. Všetci obyvatelia obce, fyzické i právnické osoby pôsobiace v obci, sú povinní podieľať sa na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia v obci a napomáhať udržiavať poriadok.

§ 5

Zákazy

1. V obci sa verejné priestranstvá a životné prostredie zakazuje:
 - a. znečisťovať komunálnym odpadom (napr. aj ohorkami z cigariet, žuvačkami, hygienickými vreckovkami a pod.), najmä ich odhodením, uložením mimo zbernej nádoby, príp. iným spôsobom v rozpore s týmto všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) a VZN č. 3/2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi,
 - b. znečisťovať odpadovou vodou (napr. aj vodou, ktorá sa použila na umývanie v domácnostiach) a znečisťujúcimi látkami (napr. zvyškami olejov, ropnými látkami, žieravinami, priemyselnými a organickými hnojivami a inými škodlivými látkami),
 - c. znečisťovať umývaním a čistením všetkých druhov motorových vozidiel,
 - d. akokoľvek ohradzovať, znehodnocovať, poškodzovať a ničiť verejnú zeleň, verejné objekty a zariadenia, pamiatkové objekty a reklamné zariadenia,
 - e. znečisťovať vodný tok akýmkoľvek odpadom z domácností, biologickým odpadom a pod.
 - f. ničiť a poškodzovať vypaľovaním trávy, lístia a zvyškami rastlín.

§ 6

Povinnosti vlastníka (užívateľa, správcu) nehnuteľností

1. Za čistotu a pravidelné čistenie (zametanie a umývanie) miestnych komunikácií a verejných priestranstiev zodpovedá vlastník (užívateľ, správca) nehnuteľnosti, ktorý komunikáciu a verejné priestranstvo užíva na základe dohody, resp. zmluvy podľa *všeobecne záväzného nariadenia obce č. 3 /2003 - o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad*.
2. Vlastník (užívateľ, správca) nehnuteľnosti, napr. dvoru, záhrady, oploteného areálu alebo inej nehnuteľnosti, s ktorým hraničí verejné priestranstvo je povinný:
 - a. upratovať a trvalo udržiavať tak, aby sa nečistoty nedostávali na verejné priestranstvo,
 - b. konáre stromov, kríkov a iných porastov, vyčnievajúce na chodníky a ulice pravidelne obstrihávať a upravovať tak, aby neprekážali a neohrozovali chodcov a nerušili cestnú premávku,
 - c. všetky budovy na čelnej strane ulíc a chodníkov opatrit' funkčnými odpadovými žľabmi a odpadovými rúrami, aby voda nestekala na chodníky a chodcov,
 - d. počas celého roka čistiť a udržiavať čisté príľahlé chodníky

- e. fasády obytných domov a iných objektov vyčistiť a zbaviť nápisov a nevhodných kresieb,
- 3. Vlastníci a užívatelia, ktorí užívajú bytový fond, vlastníci a užívatelia domov a iných nehnuteľností sú povinní zabezpečiť, aby chodník hraničiaci s nehnuteľnosťou (vrátane schodov) bol riadne, včas a v potrebnom rozsahu čistený a v zimnom období z nich odstránený sneh a ľad.
- 4. Ak v dôsledku vykonávania stavebných prác vykonávaných na nehnuteľnosti vlastníka (užívateľa, správcu) dôjde aj k výkopovým prácam, môže byť stavebný alebo iný materiál uložený na komunikácii alebo chodníku len za podmienok určených stavebným povolením³, povolením na rozkopávku alebo povolením na zvláštne užívanie pozemnej komunikácie podľa *všeobecne záväzného nariadenia obce č. 3/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad*.
- 5. Za poriadok a čistotu cintorínov a ich bezprostredného okolia zodpovedá správca cintorína.

§ 7

Povinnosti vlastníka (užívateľa) reklamného, informačného a propagačného zariadenia

- 1. Všetky reklamné, informačné a propagačné zariadenia umiestnené na verejnom priestranstve okrem zariadení na to určených podliehajú povoleniu konaniu,
- 2. Vlastník (užívateľ) reklamného, informačného a propagačného zariadenia je povinný ho udržiavať čisté a umiestnené tak, aby nevyčnievalo na chodníky, aby neprekážalo a neobmedzovalo chodcom a nevytváralo prekážky v cestnej premávke.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OSOBITNÉ UŽÍVANIE VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA

§ 8

Osobitné užívanie verejného priestranstva

- 1. Každý, kto užíva verejné priestranstvo osobitným spôsobom⁴ podľa *všeobecne záväzného nariadenia obce č. 3/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad* je povinný:
 - a. používať verejné priestranstvo tak, aby sa čo najmenej obmedzoval voľný pohyb obyvateľov obce a doprava v obci,
 - b. zabezpečiť ochranu a bezpečnosť užívateľov verejného priestranstva najmä v nočných hodinách,
 - c. zabrániť poškodzovaniu a znečisťovaniu verejného priestranstva a jeho zariadení,
 - d. po skončení užívania je povinný uviesť verejné priestranstvo na svoje náklady do pôvodného stavu.
- 2. Vlastníci, resp. užívatelia prevádzok, stánkov, kioskov a podobných zariadení sú v bezprostrednom okolí svojho zariadenia povinní udržiavať poriadok a čistotu. Sú tiež povinní zabezpečiť dostatočné množstvo nádob na odpady, starať sa o ich

riadny stav a pravidelný odvoz v súlade s *VZN obce č. 3 /2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.*

§ 9

Povinnosti pri práci s materiálom a tovarom na verejnom priestranstve

1. Skladanie tovarov, obalov, alebo akéhokoľvek materiálu na ceste alebo chodníku nesmie obmedziť voľný pohyb obyvateľov a dopravu v obci. Skladovanie tovarov a rôznych materiálov je obmedzený na nevyhnutý čas.
2. Zakazuje sa skladovanie materiálov a palivového dreva na prístupových komunikáciách k objektom, na prístupoch k hydrantom, uzáveroch vody, plynu, na verejnej zeleni a verejných priestranstvách.
3. Nakladať a skladať materiál a výrobky na verejnom priestranstve sa povoľuje len vtedy, ak sa to nedá vykonať bez zvláštnych ťažkostí na inom mieste. Po ukončení práce je prepravca alebo príjemca povinný verejné priestranstvo vyčistiť a uviesť do pôvodného stavu.
4. Nádoby na komunálny odpad sa môžu ponechať na chodníku alebo okraji vozovky len na nevyhnutne potrebnú dobu pred vyprázdňovaním. Po vyprázdnení sa musia uložiť na vyhradené miesto

PIATA ČASŤ

OBEČNÁ ZELEŇ

§ 10

Úvodné ustanovenia

1. Zeleňou sa rozumie prírodná časť obecného priestoru a rekreačných miest, predovšetkým stromy a jednotlivé stojace stromy, kry, kvety, zelené plochy i nádoby so zeleňou. Súčasťou týchto ucelených súborov zelene sú aj príslušné doplnkové zariadenia ako cesty, chodníky, prístrešky, ihriská, lavičky a iná drobná architektúra.
2. Zeleň tvoria dreviny a byliny a ich spoločenstvá vyvinuté na určitej ploche prirodzeným spôsobom, alebo zámerným cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom.
3. Zeleň na území obce tvorí jednotný a nedeliteľný systém.
4. Organizácie, inštitúcie a vlastníci budov, obchodných jednotiek, domov atď. sú povinní zeleň udržiavať a zveľaďovať.
5. Pri stavebných a iných prácach nesmie dôjsť k poškodeniu existujúcej zelene. V prípade výrubu drevín sa musí postupovať v zmysle zákona (§ 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

§ 11

Údržba obecnej zelene

1. Vlastník, resp. správca zelene je povinný udržiavať zeleň takým spôsobom, aby nebol rušený účel, ktorému má zeleň, resp. zelené plochy slúžiť. Pri údržbe sa musí zabezpečiť dosádzanie rastlín.
2. Správca verejnej zelene je obec Beharovce.

§ 12

Obecná zeleň a jej ochrana

1. Udržiavanie čistoty obecnej zelene je spoločnou povinnosťou všetkých občanov, ktorí v obci žijú, alebo sa tu prechodne zdržiavajú.
2. Zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie zelene, kvetinových záhonov, stromov, kríkov, trávnikov a iných porastov.
3. Pokiaľ dôjde ku škode na zeleni, je povinná ju nahradiť osoba alebo organizácia, ktorá ju spôsobila (prípadne rodičia alebo zákonní zástupcovia, ak ide o maloletých).
4. Výrub drevín (stromy a kry) povoľuje orgán ochrany prírody, ktorým je obec Beharovce.

ŠIESTA ČASŤ

NAKLADANIE S VODOU

§ 13

1. Každý je povinný dbať o ochranu povrchových i podzemných vôd, najmä vôd určených pre zásobovanie pitnou vodou a vystríhať sa ich znečisťovaniu a znehodnocovaniu závadnými látkami a materiálmi.
2. Každý je povinný nakladať s pitnou vodou hospodárne a úsporne. V prípade porúch a závad je každý povinný ihneď to oznámiť organizácii vykonávajúcej údržbu týchto zariadení, prípadne Obecnému úradu v Beharovciach.
3. V prípade mimoriadnej (dlhšie trvajúce suchá pri poklese vodnej hladiny) a havarijnej situácie sú odberatelia povinní uposlúchnuť regulačné opatrenia, ktoré upravujú nakladanie s pitnou vodou.

SIEDMA ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ

§ 14

Všeobecné ustanovenia

1. Konanie fyzických osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia, sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa **§ 46**, alebo priestupok proti verejnému poriadku podľa **§ 47 a 48 zákona č. 372/1990 Zb.** o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
2. Obec uloží pokutu za správne delikty podľa odseku 1 do 500 €.
3. Obec pri ukladaní pokuty prihliada na závažnosť, spôsob, trvanie a následky protiprávneho konania, na porušenie viacerých povinností a na opakované porušenie povinností.
4. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa obec dozvedela o porušení povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinností.
5. Sankciu vymáha orgán, ktorý ju uložil.
6. Výnosy pokút sú príjmom rozpočtu obce.

ÔSMA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 16

1. Toto VZN bolo vyvesené na úradnej tabuli dňa 22.11.2024.
2. Toto VZN č. 1/2024 bolo schválené uznesením č. 83 obecného zastupiteľstva obce Beharovce dňa 08.12.2024.
3. Toto VZN nadobúda platnosť dňom schválenia obecným zastupiteľstvom a účinnosť pätnástym dňom po jeho zverejnení, t. j. dňa 01.01.2025 a pre celé katastrálne územie obce Beharovce.

Mgr. Zuzana Škotková, MBA
starostka obce